

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 19.10.2011
SEC(2011) 1263 τελικό

ΕΓΓΡΑΦΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Σύνοψη της εκτίμησης επιπτώσεων

που συνοδεύει το έγγραφο

Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου

για τη σύσταση της διευκόλυνσης «Συνδέοντας την Ευρώπη»

{COM(2011) 665 τελικό}

{SEC(2011) 1262 τελικό}

Το παρόν έγγραφο αποτελεί τη σύνοψη της έκθεσης εκτίμησης επιπτώσεων του κανονισμού για τη σύσταση της διευκόλυνσης «Συνδέοντας την Ευρώπη» (ΔΣΕ), με την οποία θα χρηματοδοτηθούν προκαθορισμένα έργα στους τομείς των μεταφορών, της ενέργειας και των τεχνολογιών της πληροφορίας και της επικοινωνίας (ΤΠΕ). Πρόκειται για το νέο μέσο που πρότεινε η Επιτροπή στην ανακοίνωσή της «Προϋπολογισμός για την «Ευρώπη 2020» (εφεξής «ανακοίνωση για το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο»), η οποία εκδόθηκε στις 29 Ιουνίου 2011, και τα συνοδευτικά της έγγραφα¹. Ο κανονισμός για τη ΔΣΕ εντάσσεται στη δέσμη νομοθετημάτων που καλύπτουν τις μεταφορές, την ενέργεια και τις ΤΠΕ, καθώς και τα ειδικά ανά τομέα πλαίσια πολιτικής για τους αντίστοιχους τρεις τομείς² και τα διαθέσιμα χρηματοδοτικά μέσα.

1. ΟΡΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΟΣ

Όπως αναγνωρίζεται στην ανακοίνωση για το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο, το ισχύον πλαίσιο της ΕΕ για τη χρηματοδότηση υποδομών δεν επαρκεί για αποτελεσματική αντιμετώπιση στην πρόκληση που προαναφέρεται. Η χρηματοδότηση των υποδομών είναι όντως πολυδιασπασμένη μεταξύ τομέων, προγραμμάτων και χρηματοδοτικών μέσων, εμποδίζοντας έτσι την πλήρη αξιοποίηση πιθανών συνεργειών μεταξύ τομέων, προγραμμάτων και χρηματοδοτικών μέσων και τη μείωση των κινδύνων.³ Στο πλαίσιο αυτό, και για να επιταχυνθεί η ανάπτυξη των υποδομών που χρειάζεται η ΕΕ, η Επιτροπή αποφάσισε να προτείνει τη σύσταση κοινής διευκόλυνσης προϋπολογισμού 50 δισεκατ. ευρώ υπό κεντρική διαχείριση, την αποκαλούμενη ΔΣΕ, με την οποία θα χρηματοδοτηθούν «προκαθορισμένα έργα κοινού ενδιαφέροντος σε υποδομές προτεραιότητας των μεταφορών, της ενέργειας και των ΤΠΕ».

Η σύσταση της ΔΣΕ σκοπό έχει να προσαρμοσθεί το ενωσιακό χρηματοδοτικό μέσο για τις υποδομές στους αντίστοιχους τομείς στους σχετικούς στόχους πολιτικής και, έτσι, να καταστεί δυνατόν να απλουστευθούν οι ανά τομέα ειδικοί κανόνες, με βάση τους περιορισμούς των πλαισίων πολιτικής.

Στην ανακοίνωση για το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο δεν καθορίστηκαν ωστόσο κανόνες λειτουργίας της ΔΣΕ για να καταστεί επιτυχής η διευκόλυνση από επιχειρησιακή άποψη, δηλαδή κανόνες λειτουργίας που θα δημιουργήσουν ευνοϊκότερες προϋποθέσεις για επενδύσεις στην επιτάχυνση της ανάπτυξης των υποδομών που χρειάζεται η ΕΕ για τη μελλοντική της βιώσιμη ανταγωνιστικότητα.

Ταυτόχρονα, όπως υπογραμμίζεται στην ανακοίνωση για το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο, από συγκριτική ανάλυση των ειδικών κανόνων που ισχύουν ανά τομέα προκύπτει ότι, πέραν της σύστασης της ΔΣΕ, υπάρχει περιθώριο περαιτέρω απλούστευσης των κανόνων λειτουργίας μεταξύ των τριών σχετικών τομέων. Συνεπώς, πρέπει να διερευνηθεί περισσότερο η δυνατότητα συνεργειών μεταξύ τομέων στο πλαίσιο της ΔΣΕ.

¹ COM(2011) 500 τελικό και SEC(2011) 868. Όλα τα έγγραφα στην ηλεκτρ. διεύθυνση http://ec.europa.eu/budget/biblio/documents/fin_fwk1420/fin_fwk1420_en.cfm

² Νομοθετικές προτάσεις για τον καθορισμό αναθεωρημένων πλαισίων πολιτικής στο πεδίο των ΔΕΔ-Ε, ΔΕΔ-Μ και ΔΕΔ-Τηλεπικοινωνιών, αντίστοιχα.

³ SEC(2011) 868, σ. 79.

Με βάση όσα προαναφέρθηκαν και τις εκ των υστέρων αξιολογήσεις των προγραμμάτων, τις διαβουλεύσεις με τους ενδιαφερόμενους και τις συστάσεις των εμπειρογνομόνων, η Επιτροπή προσδιόρισε δύο κύρια πεδία πολιτικής στα οποία οι αδυναμίες της αγοράς και των ρυθμίσεων εμποδίζουν την ενωσιακή χρηματοδότηση να στηρίζει επαρκώς την ανάπτυξη απαραίτητων υποδομών για να επιτευχθούν οι στόχοι της στρατηγικής για την Ευρώπη του 2020:

- Μόχλευση των επενδύσεων: οι υπάρχουσες διαδικασίες, μέθοδοι και μορφές χορήγησης της ενωσιακής χρηματοδότησης δεν ευνοούν την επαρκή μόχλευση των επενδύσεων. Διαπιστώθηκε ότι ο περιορισμένος αντίκτυπος που έχει η ενωσιακή χρηματοδότηση συνεχίζεται για τρεις κυρίως λόγους: η ενωσιακή χρηματοδότηση δεν έχει εστιασθεί αρκετά σε έργα με πραγματική προστιθέμενη αξία· ο τρόπος καθορισμού των ποσοστών συγχρηματοδότησης σήμερα δεν κινητοποιεί τις αναγκαίες επενδύσεις διότι τα ποσοστά χρηματοδότησης δεν αντιστοιχούν στους κινδύνους των έργων και δεν είναι ανάλογα της πολυπλοκότητας και της ενωσιακής προστιθέμενης αξίας στην ΕΕ· οι υπάρχουσες μορφές (επιχορηγήσεις ή/και, σε ορισμένους τομείς, χρηματοδοτικά μέσα) με τις οποίες διοχετεύθηκε η ενωσιακή χρηματοδότηση σε έργα μέχρι τώρα δεν δημιούργησαν περιβάλλον αρκετά ευνοϊκό για τις ιδιωτικές επενδύσεις που χρειάζονται σε κάθε τομέα.
- Υλοποίηση των έργων: οι προϋποθέσεις στα θέματα της αίτησης χρηματοδότησης και της στήριξης, της παρακολούθησης και της αξιολόγησης και της διαχείρισης του προγράμματος δεν επαρκούν για την ταχεία υλοποίηση των συγχρηματοδοτούμενων από την ΕΕ έργων.

Η Επιτροπή ανέλυσε τις πιθανές μελλοντικές εξελίξεις που θα έχουν τα προβλήματα αυτά εάν δεν αλλάξουν οι πολιτικές, ιδίως στη συνέχιση του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου για την περίοδο 2007-2013 στον τομέα της ενέργειας, των μεταφορών και των ΤΠΕ. Στην εν λόγω ανάλυση επισημαίνεται ότι εν προκειμένω δεν θα πρέπει να αναμένεται μέχρι το 2020 ανάπτυξη υποδομών με ευρωπαϊκή προστιθέμενη αξία. Η συμμετοχή του ιδιωτικού τομέα θα παραμείνει περιθωριακή, ακόμη και σε έργα με μακροπρόθεσμα εμπορικό ενδιαφέρον. Οι μείζονες διευρωπαϊκές συνδέσεις, στις οποίες συμπεριλαμβάνονται οι συνδέσεις με γειτονικές χώρες, δεν θα κατασκευασθούν, ιδίως εξαιτίας έργων όπου συναντώνται μεγάλες τεχνικές δυσκολίες ή περιορισμένο εμπορικό ενδιαφέρον για τους εργολήπτες. Επομένως, αυτό θα έχει δυσμενή αντίκτυπο, επί παραδείγματι στη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς, την προσβασιμότητα και τις συνδέσεις με τις γειτονικές χώρες. Ο αντίκτυπος στους στόχους για το περιβάλλον και την κλιματική αλλαγή είναι επίσης πιθανόν να είναι ασήμαντος, εάν συνεχισθούν οι ασκούμενες σήμερα πολιτικές.

2. ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΟΤΗΤΑΣ

Τα διευρωπαϊκά δίκτυα καλύπτονται από το άρθρο 170 της ΣΛΕΕ, στο οποίο ορίζεται ότι: «η Ένωση συμβάλλει στη δημιουργία και την ανάπτυξη διευρωπαϊκών δικτύων όσον αφορά τα έργα υποδομής στους τομείς των μεταφορών, των τηλεπικοινωνιών και της ενέργειας». Το δικαίωμα της ΕΕ να ενεργεί στο πεδίο της χρηματοδότησης υποδομών θεσπίζεται στο άρθρο 171, στο οποίο προβλέπεται ότι η Ένωση «μπορεί να υποστηρίξει σχέδια κοινού ενδιαφέροντος που υποστηρίζονται από τα κράτη μέλη, (...) ιδίως με τη βοήθεια μελετών σκοπιμότητας, εγγυήσεων δανείων ή επιδοτήσεων επιτοκίου». Επίσης, η αρμοδιότητα της ΕΕ στο πεδίο της ενέργειας κατοχυρώνεται στο άρθρο 194 της ΣΛΕΕ. Όσον αφορά τα

διευρωπαϊκά δίκτυα, οι προτάσεις χρηματοδότησης της Επιτροπής πρέπει να εγκρίνονται από τα κράτη μέλη, τα οποία είναι αρμόδια για τον σχεδιασμό και την κατασκευή έργων.

Στην ανακοίνωση επανεξέτασης του προϋπολογισμού, η Επιτροπή υπογράμμισε τη σημασία που έχει η χρήση του ενωσιακού προϋπολογισμού για «να καλυφθούν τα κενά που οφείλονται στην δυναμική των πολιτικών οι οποίες χαράσσονται σε εθνικό επίπεδο σε τομείς όπως οι υποδομές, η κινητικότητα, η εδαφική συνοχή ... - κενά τα οποία, σε αντίθετη περίπτωση, θα έβλαπταν τα συμφέροντα της ΕΕ ως συνόλου»⁴. Τα κράτη μέλη, κατά τον σχεδιασμό και τη χρηματοδότηση υποδομών, έχουν την τάση να δίνουν την προτεραιότητα κυρίως σε έργα πρωτίστως εθνικού ενδιαφέροντος⁵. Ωστόσο, για να καταστούν πραγματικότητα τα ΔΕΔ-Μ είναι ουσιώδους σημασίας οι διασυνοριακές συνδέσεις, όπως επίσης και η βέλτιστη συγκρότηση των δικτύων, η οποία αποφέρει την υψηλότερη δυνατή ενωσιακή προστιθέμενη αξία για τους πολίτες της ΕΕ.

Στη συνέχεια, στην ανακοίνωσή της για το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο η Επιτροπή εξέθεσε με σαφήνεια τη θέση της όσον αφορά τον ρόλο του ενωσιακού προϋπολογισμού για τη στήριξη της ανάπτυξης υποδομών, ιδιαίτερα στα πεδία της ενέργειας, των μεταφορών και των ΤΠΕ, : «...η πείρα δείχνει ότι οι εθνικοί προϋπολογισμοί δεν θα δώσουν ποτέ στις πολυκρατικές, διασυνοριακές επενδύσεις τέτοια προτεραιότητα ώστε η ενιαία αγορά να αποκτήσει τις υποδομές που χρειάζεται. Πρόκειται για ένα ακόμη παράδειγμα της προστιθέμενης αξίας του προϋπολογισμού της ΕΕ. Όντως, η Επιτροπή σημείωσε «η μη επαρκής επένδυση στο μελλοντικό δίκτυο θα έχει μεγάλο κόστος για την Ευρώπη»⁶.

Το σκεπτικό για την ανάληψη ευρωπαϊκής δράσης στο πεδίο της χρηματοδότησης των υποδομών είναι λοιπόν η διευρωπαϊκή διάσταση του προβλήματος.

3. ΣΤΟΧΟΙ ΤΗΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ ΤΗΣ ΕΕ

Όπως προβλέπεται στην ανακοίνωση για το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο, πρωταρχικός στόχος της ΔΣΕ είναι να επισπευσθεί η ανάπτυξη των υποδομών που χρειάζεται η ΕΕ για να επιτύχει τους στόχους της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» που συνδέονται με την ενέργεια και την κλιματική αλλαγή και, γενικότερα, για να επιτύχει τη μελλοντική της βιώσιμη ανταγωνιστικότητα. Για να επιτευχθεί ο στόχος αυτός και με βάση το πρόβλημα που αναφέρθηκε στο τμήμα 2 ανωτέρω, ο γενικός στόχος της πρωτοβουλίας που συνοδεύει την παρούσα εκτίμηση επιπτώσεων είναι να θεσπισθούν βέλτιστοι κανόνες λειτουργίας για τη χρήση κονδυλίων από τη ΔΣΕ.

Ταυτόχρονα, όπως αναφέρεται στο τμήμα 4 της ανακοίνωσης για το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο, προγράμματα και μέσα όπως η ΔΣΕ που περιλαμβάνονται στην ανακοίνωση για το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο εστιάζονται επίσης στην απλούστευση, μεταξύ άλλων, των ειδικών ανά τομέα κανόνων. Συνεπώς, με την προτεινόμενη πρωτοβουλία πρέπει επίσης αξιοποιηθούν στο μέγιστο δυνατόν οι συνέργειες εντός κάθε τομέα και μεταξύ τομέων, λαμβανομένων υπόψη των στόχων πολιτικής που έχουν καθορισθεί από τα πλαίσια πολιτικής για κάθε τομέα.

⁴ COM(2010)700, σ. 5.

⁵ Βλ. εκθέσεις εκτίμησης επιπτώσεων των αναθεωρημένων κατευθυντηρίων γραμμών για το ΔΕΔ-Μ, SEC(2011)xxx, των αναθεωρημένων κατευθυντηρίων γραμμών για το ΔΕΔ-Ε, SEC(2011)xxx και των and κατευθυντηρίων γραμμών για το ΔΕΔ-Τηλεπικοινωνιών, SEC(2011)xxx.

⁶ SEC(2011) 368, σ. 78.

Ειδικοί στόχοι (ΕΣ)

Σύμφωνα με τα ανωτέρω και με βάση το πρόβλημα που αναφέρθηκε στο τμήμα 2 της παρούσας εκτίμησης επιπτώσεων, ο γενικός στόχος της εκπόνησης βέλτιστων κανόνων λειτουργίας της ΔΣΕ μπορεί να αποτυπωθεί σε δύο ειδικούς στόχους, σύμφωνα με το έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής που συνοδεύει την ανακοίνωση του 2011⁷:

ΕΣ 1: καθορισμός μορφών, μεθόδων και κανόνων χρηματοδότησης για να εξασφαλισθεί μέγιστη μόχλευση των κονδυλίων του ενωσιακού προϋπολογισμού στην προσέλκυση δημοσίων και ιδιωτικών επενδύσεων για έργα με διάσταση ευρωπαϊκή και ενιαίας αγοράς, ιδίως σε δίκτυα προτεραιότητας, τα οποία πρέπει να υλοποιηθούν έως το 2020 και εγγυώνται κατά τον καλύτερο τρόπο ευρωπαϊκή προστιθέμενη αξία, καθώς και σε δίκτυα που διέρχονται από σύνορα της ΕΕ.

ΕΣ 2: καθορισμός μηχανισμών παρακολούθησης και αξιολόγησης που θα επιβραβεύουν τις επιδόσεις και θα επιβάλλουν κυρώσεις για τη μη αποτελεσματική αξιοποίηση των ενωσιακών κονδυλίων, ώστε να επιτευχθεί αποτελεσματική και έγκαιρη υλοποίηση των χρηματοδοτούμενων έργων.

Επιχειρησιακοί στόχοι(ΕπΣ)

Αυτοί οι ειδικοί στόχοι μπορούν να αναλυθούν, μακροπρόθεσμα, σε ορισμένους **επιχειρησιακούς στόχους**:

Όσον αφορά τη μόχλευση των επενδύσεων:

- *ΕπΣ 1: καθορισμός στόχων και πολυεπίπεδων κριτηρίων για την αξιολόγηση κάθε πρότασης, ώστε να εξασφαλίζεται ότι η χρηματοδότηση θα διοχετεύεται σε δράσεις υλοποίησης έργων με υψηλή ενωσιακή προστιθέμενη αξία.*
- *ΕπΣ 2: καθορισμός μέγιστων ποσοστών συγχρηματοδότησης για την ενωσιακή στήριξη έργων, τα οποία να βασίζονται σε προτεραιότητες ως προς την ενωσιακή προστιθέμενη αξία και τους κινδύνους/τις αδυναμίες της αγοράς. Ευέλικτη χρήση των ποσοστών αυτών, για μεγιστοποίηση της μόχλευσης των κονδυλίων της ενωσιακής χρηματοδότησης.*
- *ΕπΣ 3: ενθάρρυνση της συμμετοχής επενδυτών εξειδικευμένων σε υποδομές, με την εφαρμογή κανόνων για τη χρήση αγορακεντρικών μέσων και με τη διάθεση επαρκών κονδυλίων για τη στήριξη καινοτόμων μέσων.*

Όσον αφορά την υλοποίηση των έργων:

- *ΕπΣ 4: καθορισμός κανόνων για την επιλογή προτάσεων, ώστε να εξασφαλισθεί ανταγωνιστική και διαφανής κατανομή των κονδυλίων.*

⁷

Έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής, Προϋπολογισμός για την «Ευρώπη 2020»: το ισχύον σύστημα χρηματοδότησης, οι μελλοντικές προκλήσεις, αποτελέσματα της διαβούλευσης με τους ενδιαφερόμενους και διάφορες επιλογές για τα κύρια οριζόντια και κλαδικά θέματα SEC(2011) 868 τελικό.

- *ΕπΣ 5: καθορισμός αναλυτικού πλαισίου για την παρακολούθηση και την αξιολόγηση, με σκοπό την υποστήριξη αποφάσεων για τη συνέχιση, τη διακοπή ή τον επαναπροσδιορισμό της ενωσιακής χρηματοδοτικής στήριξης (π.χ. αρχή αξιοποίησης ή στέρησης της στήριξης, κανόνες που να εξασφαλίζουν την ανακατανομή κονδυλίων με διαφάνεια και άκρως ανταγωνιστική βάση).*
- *ΕπΣ 6: καθορισμός κατάλληλης θεσμικής δομής για κεντρική διαχείριση του προγράμματος.*

4. ΕΠΙΛΟΓΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Η εξεύρεση κατάλληλης ισορροπίας μεταξύ συνοχής των στόχων πολιτικής του κάθε τομέα και μεγιστοποίησης των συνεργειών είναι το κλειδί για τον καθορισμό βέλτιστων κανόνων λειτουργίας της ΔΣΕ. Μόνον με αυτή την ισορροπία θα εξασφαλισθεί ότι είναι βέλτιστοι οι κανόνες λειτουργίας της ΔΣΕ δηλαδή ότι έχουν καταρτισθεί κατά τρόπο που επιτυγχάνεται μέγιστη απόδοση.

Οι επιλογές πολιτικής που προσδιορίστηκαν, οι οποίες συνίστανται σε συνδυασμούς διαφόρων βαθμών εναρμόνισης της μόχλευσης επενδύσεων και υλοποίησης των έργων, εκτείνεται σε φάσμα ανάμεσα σε δύο άκρα: στο ένα άκρο, ελάχιστη εναρμόνιση της μόχλευσης επενδύσεων και υλοποίησης των έργων και, στο άλλο άκρο, μέγιστη εναρμόνιση της μόχλευσης επενδύσεων και υλοποίησης των έργων. Ανάμεσα στα δύο άκρα, υπάρχουν αρκετές ενδιάμεσες επιλογές, οι οποίες συνίστανται σε συνδυασμούς των ελάχιστων και των μέγιστων επιπέδων εναρμόνισης, καθώς και τα μεταβλητά επίπεδα εναρμόνισης.

Οι συνδυασμοί αυτοί παρουσιάζονται στον κατωτέρω πίνακα 1:

Πίνακας 1: Προσδιορισμός δυνατών επιλογών πολιτικής

<i>Μόχλευση</i>	<i>Ελάχιστη M</i>	<i>Μέγιστη M</i>	<i>Μεταβλητή M</i>
<i>Υλοποίηση</i>			
Ελάχιστη Y	<p>Ελάχιστη M – ελάχιστη Y (βάση υπό τη ΔΣΕ) Διαφορετικά ποσοστά συγχρηματοδότησης για κάθε τομέα και είδος έργου Διαφορετικό μείγμα καινοτόμων χρηματοδοτικών μέσων για κάθε τομέα Διαφορετικά κριτήρια προσδιορισμού της ενωσιακής προστιθεμένης αξίας ανάλογα με τις προτεραιότητες ανά τομέα Διαφορετικές για κάθε τομέα προκηρύξεις υποβολής προτάσεων και διαδικασίες επιλογής Διαφορετικές δέσμες μέσων παρακολούθησης και κανόνες «αξιοποίησης ή στέρησης της στήριξης» για κάθε τομέα Διαφορετική δομή διαχείρισης / εκτελεστικός οργανισμός για κάθε τομέα</p>	<p>Μέγιστη M – ελάχιστη Y Κοινά ποσοστά συγχρηματοδότησης για όλους τους τομείς για κάθε είδος έργου Κοινό μείγμα καινοτόμων χρηματοδοτικών μέσων Κοινοί στόχοι και κριτήρια προσδιορισμού της ενωσιακής προστιθεμένης αξίας με βάση τις γενικές προτεραιότητες της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» και του προϋπολογισμού για την «Ευρώπη 2020» Διαφορετικές προκηρύξεις υποβολής προτάσεων και διαδικασίες επιλογής για κάθε τομέα Διαφορετικές δέσμες μέσων παρακολούθησης και κανόνες «αξιοποίησης ή στέρησης της στήριξης» για κάθε τομέα Διαφορετική για κάθε τομέα δομή διαχείρισης / εκτελεστικός οργανισμός</p>	<p>Μεταβλητή M – ελάχιστη Y Κοινά ποσοστά για ορισμένα είδη έργων (π.χ. μελέτες), κοινά ποσοστά συναρτήσει του επιπέδου κινδύνου των έργων· ειδικά ποσοστά για ορισμένα έργα ανάλογα με τις προτεραιότητες πολιτικής ανά τομέα Διαφορετικό μείγμα για κάθε τομέα το οποίο απαρτίζεται από: - κοινή δέσμη κεφαλαίων και μέσων δανειοδότησης· - διαφορετικά πρόσθετα ειδικά μέσα Κοινά κριτήρια βασιζόμενα στις γενικές προτεραιότητες της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» και του προϋπολογισμού της, αλλά προσαρμοσμένα, εφόσον χρειάζεται, για καλύτερη στοχοθέτηση των προτεραιοτήτων ανά τομέα στο πλαίσιο των συνολικών προτεραιοτήτων Διαφορετικές προκηρύξεις υποβολής προτάσεων και διαδικασίες επιλογής για κάθε τομέα Διαφορετικές δέσμες μέσων παρακολούθησης και κανόνες «αξιοποίησης ή στέρησης της στήριξης» για κάθε τομέα Διαφορετική για κάθε τομέα δομή διαχείρισης / εκτελεστικός οργανισμός</p>
Μέγιστη Y	<p>Ελάχιστη M – Μέγιστη Y Διαφορετικά ποσοστά συγχρηματοδότησης για κάθε τομέα και είδος έργου Διαφορετικό μείγμα καινοτόμων χρηματοδοτικών μέσων για κάθε τομέα Διαφορετικά κριτήρια προσδιορισμού της ενωσιακής προστιθεμένης αξίας ανάλογα με τις προτεραιότητες ανά τομέα Κοινές προκηρύξεις υποβολής προτάσεων και διαδικασίες επιλογής Ενιαία δέσμη μέσων παρακολούθησης και κανόνες «εκμετάλλευσης ή στέρησης»</p>	<p>Μέγιστη M – Μέγιστη Y Κοινά ποσοστά συγχρηματοδότησης για όλους τους τομείς για κάθε είδος έργου Κοινό μείγμα καινοτόμων χρηματοδοτικών μέσων Κοινοί στόχοι και κριτήρια προσδιορισμού της ενωσιακής προστιθεμένης αξίας με βάση τις γενικές προτεραιότητες της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» και του προϋπολογισμού για την «Ευρώπη 2020» Κοινές προκηρύξεις υποβολής</p>	<p>Μεταβλητή M – Μέγιστη Y Κοινά ποσοστά συγχρηματοδότησης για ορισμένα είδη έργων (μελέτες π.χ.), κοινά ποσοστά συναρτήσει του επιπέδου κινδύνου των έργων· ειδικά ποσοστά για ορισμένα έργα ανάλογα με τις προτεραιότητες πολιτικής ανά τομέα Διαφορετικό μείγμα για κάθε τομέα το οποίο απαρτίζεται από: - κοινή δέσμη κεφαλαίων και μέσων δανειοδότησης· - διαφορετικά πρόσθετα ειδικά μέσα Κοινά κριτήρια βασιζόμενα στις γενικές προτεραιότητες της στρατηγικής «Ευρώπη 2020» και του προϋπολογισμού της, αλλά προσαρμοσμένα, εφόσον χρειάζεται, για καλύτερη στοχοθέτηση των προτεραιοτήτων ανά τομέα στο πλαίσιο των συνολικών</p>

Ενιαία δομή διαχείρισης (εκτελεστικός οργανισμός)	προτάσεων και διαδικασίες επιλογής Ενιαία δέσμη μέσων παρακολούθησης και κανόνες «αξιοποίησης ή στέρησης της στήριξης» Ενιαία δομή διαχείρισης (εκτελεστικός οργανισμός)	προτεραιοτήτων Κοινές προκηρύξεις υποβολής προτάσεων και διαδικασίες επιλογής Ενιαία δέσμη μέσων παρακολούθησης και κανόνες «εκμετάλλευσης ή στέρησης» Ενιαία δομή διαχείρισης (εκτελεστικός οργανισμός)
---	--	---

Λόγω του μεγάλου αριθμού δυνατών (θεωρητικά) επιλογών που προέκυψαν, οι εννέα συνδυασμοί σεναρίων υποβλήθηκαν σε προκαταρκτικό έλεγχο, ώστε να εκτιμηθεί η εσωτερική συνοχή τους ως επιλογές πολιτικής, αφενός, και η επάρκεια κάθε συνδυασμού για την αντιμετώπιση των διαπιστωθέντων αιτίων του προβλήματος και την επίτευξη των αντίστοιχων ειδικών στόχων πολιτικής, αφετέρου. Επιπλέον, αξιολογήθηκε και η συνοχή τους με τον στόχο της Επιτροπής να βελτιωθεί η αποτελεσματικότητα του ισχύοντος δημοσιονομικού πλαισίου με μέγιστη δυνατή, μεταξύ άλλων, απλούστευση/εναρμόνιση των υφιστάμενων κανόνων. Από τον προκαταρκτικό έλεγχο, κατέστη προφανές ότι οι τρεις από τους εννέα θεωρητικούς συνδυασμούς δεν συνιστούν βιώσιμες επιλογές πολιτικής: δύο (Μέγιστη M – ελάχιστη Y και ελάχιστη M – Μέγιστη Y) για λόγους (έλλειψης) συμβατότητας μεταξύ σεναρίων, ήτοι δεν θα υπήρχε συνοχή μεταξύ τους ως επιλογές πολιτικής· και άλλη μία (ελάχιστη M – ελάχιστη Y) αποκλείστηκε επειδή δεν θα ήταν αποτελεσματική στην επίτευξη των στόχων της ΔΣΕ.

5. ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

Λαμβανομένων υπόψη των προϋποθέσεων (προϋπολογισμός, κεντρική διαχείριση, προσαρμογή των ενωσιακών χρηματοδοτικών μέσων ανά τομέα, συμπεριλαμβανομένων των αγορακεντρικών χρηματοδοτικών μέσων) για τη σύσταση της ΔΣΕ που περιλαμβάνονται σε όλες τις επιλογές πολιτικής της παρούσας εκτίμησης επιπτώσεων της ΔΣΕ, καθίσταται προφανές ότι σε σύγκριση με το σενάριο διατήρησης της υφιστάμενης κατάστασης η ΔΣΕ έχει σημαντικές επιπτώσεις σε κάθε τομέα, καθώς και γενικότερες κοινωνικο-οικονομικές και περιβαλλοντικές επιπτώσεις.

Οι θετικές επιπτώσεις που θα προέλθουν από την ταχύτερη ανάπτυξη υποδομών μέσω της σύστασης της ΔΣΕ θα γίνουν αντιληπτές σε όλες τις επιλογές πολιτικής. Ωστόσο, η τάξη μεγέθους τους θα εξαρτηθεί από την αποτελεσματικότητα των επιλογών πολιτικής για την αντιμετώπιση του προβλήματος που έχει διαπιστωθεί, δηλαδή τους βέλτιστους κανόνες λειτουργίας της ΔΣΕ.

Από την ανάλυση των επιπτώσεων προέκυψε ότι οι διαφορετικοί βαθμοί εναρμόνισης μεταξύ τομέων της ΔΣΕ έχουν σαφείς συνέπειες στις επιπτώσεις. Οι επιπτώσεις, οι οποίες αξιολογούνται ως καθαρές αλλαγές σε σύγκριση με τη βάση της ΔΣΕ (Ελάχιστη Μ – Ελάχιστη Υ), συνοψίζονται στον κατωτέρω πίνακα 1.

Πίνακας 1: Συγκεντρωτικός πίνακας των επιπτώσεων των επιλογών πολιτικής βάσει της ΔΣΕ

<i>Επίπτωση</i>	<i>Επιλογή Μεταβλητή Μ – Ελάχ. Υ</i>	<i>Επιλογή Μέγ. Μ – Μέγ. Υ</i>	<i>Επιλογή Μέγ. Μ – Μεταβλητή Υ</i>	<i>Επιλογή Μεταβλητή Μ – Μέγ. Υ</i>	<i>Επιλογή Μεταβλητή Μ – Μεταβλητή Υ</i>	<i>Επιλογή Ελάχ. Μ – Μεταβλητή Υ</i>
Ταχύτερη ανάπτυξη των υποδομών ενωσιακού ενδιαφέροντος	+	-	-	+	++	+
<i>Εκ των οποίων:</i>						
<i>Συνοχή με πλαίσια πολιτικής ειδικά ανά τομέα</i>	+	-	-	=	+	+
<i>Βαθμός συνέργειας μεταξύ τομέων</i>	=	++	++	++	++	=
Μείωση διοικητικού κόστους	=	++	+	++	+	+

Υπόμνημα: – : αρνητική επίπτωση
 = : καμία αλλαγή
 + : θετική επίπτωση
 ++ : πολύ θετική επίπτωση

6. ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΕΠΙΛΟΓΩΝ

Με βάση την ανάλυση επιπτώσεων, απορρίφθηκαν οι επιλογές πολιτικής Μεταβλητή Μ – Ελάχ. Υ, Μέγ. Μ – Μέγ. Υ, Μέγ. Μ – Μεταβλητή Υ και Ελάχ. Μ – Μεταβλητή Υ. Από γενική άποψη, από την ανάλυση προέκυψε ότι οι επιλογές πολιτικής Μεταβλητή Μ – Μεταβλητή Υ και Μεταβλητή Μ – Μέγ. Υ θα ήταν οι πλέον αποτελεσματικές για την επίτευξη του στόχου να καθορισθούν βέλτιστοι κανόνες λειτουργίας της ΔΣΕ που θα επιτρέψουν να επιταχυνθεί η ανάπτυξη των υποδομών ενωσιακού ενδιαφέροντος.

Ενώ η επιλογή Μεταβλητή Μ – Μεταβλητή Υ φαίνεται καλύτερη από την άποψη της συνοχής, η επιλογή Μεταβλητή Μ – Μέγ. Υ θα προσέφερε υψηλότερη απόδοση. Η λήψη απόφασης για μια από αυτές τις δύο επιλογές σημαίνει στάθμιση μεταξύ μεγιστοποίησης των συνεργειών των τομέων και μεγιστοποίηση της συνοχής εντός κάθε τομέα με τους ειδικούς στόχους πολιτικής. Η επιλογή πολιτικής Μεταβλητή Μ – Μέγ. Υ είναι μεν πιο φιλόδοξη από άποψη εναρμόνισης μεταξύ τομέων, αλλά παρέχει μικρότερη συνοχή για κάθε τομέα με τους ειδικούς στόχους του.

Για τον λόγο αυτό, στην παρούσα εκτίμηση επιπτώσεων κρίνεται ότι και οι δύο επιλογές είναι αποδεκτές και ότι οι πολιτικοί ιθύνοντες πρέπει να σταθμίσουν μεταξύ της συνοχής με τους στόχους πολιτικής του τομέα και της μεγιστοποίησης των συνεργειών που αναφέρθηκαν ανωτέρω.

7. ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Η Επιτροπή θα αξιολογήσει δεόντως και θα επανεξετάσει τον κανονισμό 3 έτη μετά την έκδοσή του από την Επιτροπή. Επιπλέον, η Επιτροπή θα παρακολουθεί συνεχώς την αποτελεσματικότητα του κανονισμού με τα εργαλεία που θα διαθέτει, μέσω της ετήσιας έκθεσης του Εκτελεστικού Οργανισμού, αλλά και μέσω της ετήσιας έκθεσης της ΕΤΕπ σχετικά με τη χρήση και τα αποτελέσματα των καινοτόμων χρηματοδοτικών μέσων. Θα εκπονηθεί επίσης έκθεση εξωτερικής αξιολόγησης σχετικά με τη θεσμική διάρθρωση.